

Izvođenje dokaza videokonferencijom

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters) Estonija

1 Postoji li mogućnost izvođenja dokaza videokonferencijom uz sudjelovanje suda u državi članici koja upućuje zahtjev ili neposredno od strane suda u toj državi članici? Ako postoji, koji se nacionalni postupci ili zakoni primjenjuju?

Da, dokazi se mogu izvoditi videokonferencijom. Člankom 20. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EU) 2020/1783 o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (preinaka) predviđeno je da sud podnositelj zahtjeva izvodi dokaze upotrebom videokonferencije ili druge komunikacijske tehnologije, pod uvjetom da je ta tehnologija dostupna sudu te da sud smatra da je upotreba takve tehnologije primjerena s obzirom na posebne okolnosti predmeta. Estonski sudovi imaju potrebnu opremu za videokonferencije. U skladu s člankom 15. stavkom 6. Zakona o parničnom postupku (*Tsiviilkohtumenetluse seadustik*, koji je dostupan na internetu [ovdje](#)), na pomoć u izvođenju dokaza u Estoniji na temelju zahtjeva sudova država članica Europske unije primjenjuju se odredbe tog zakona ako nije drukčije propisano odredbama Uredbe Vijeća (EU) 2020/1783 o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (preinaka). U skladu s člankom 15. stavkom 5. Zakona, ako zakonom ili ugovorom nije propisano drukčije, estonski sud pruža pravnu pomoć u obavljanju postupovne radnje na zahtjev stranog suda ako je, u skladu s estonskim pravom, tražena radnja u stvarnoj nadležnosti estonskog suda i nije zabranjena zakonom. Postupovna radnja može se obavljati i u skladu sa stranim pravom ako je to nužno za postupak u stranoj državi i ne šteti interesima stranaka u postupku. Sudski postupci ili rasprave uz sudjelovanje na daljinu uređeni su člankom 350. Zakona. Na organizaciju videokonferencije u skladu s Uredbom (EU) 2020/1783 ne primjenjuju se posebne odredbe ni ograničenja, uključujući, kad je riječ o sudskom postupku ili raspravi uz sudjelovanje na daljinu, organizaciju videokonferencije koju neposredno provodi sud podnositelj zahtjeva druge države članice u skladu s člankom 20. Uredbe.

2 Postoje li ograničenja u pogledu osoba koje se može saslušati videokonferencijom – primjerice, može li se tako saslušati samo svjedoke ili i druge osobe, poput stručnjaka i stranaka u postupku?

U skladu s člankom 350. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku stranka u sudskom postupku ili raspravi uz sudjelovanje na daljinu može obavljati postupovne radnje u stvarnom vremenu, odnosno može davati izjavu pod prisegom ili, u postupku na temelju zahtjeva, izjavu koja se ne daje pod prisegom. U skladu s člankom 350. stavkom 2. u sudskom postupku ili raspravi uz sudjelovanje na daljinu mogu se saslušati i svjedok ili vještak.

Drugim riječima, sudionik u postupku može izjavu pod prisegom ili, u postupku na temelju zahtjeva, izjavu koja se ne daje pod prisegom dati u okviru sudskog postupka ili rasprave uz sudjelovanje na daljinu, a i svjedok ili vještak mogu se saslušati u okviru takvog sudskog postupka ili rasprave.

3 Postoje li ikakva ograničenja kad je riječ o vrsti dokaza koje se može izvoditi videokonferencijom?

Vidjeti odgovor na prethodno pitanje.

4 Postoje li ograničenja kad je riječ o mjestima na kojima se osobe može saslušati videokonferencijom, tj. mora li to biti u prostorima suda?

U skladu s člankom 350. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku sud može organizirati sudski postupak ili raspravu uz sudjelovanje na daljinu na način da stranka u postupku ili njezin zastupnik ili savjetnik mogu biti na nekom drugom mjestu za vrijeme rasprave i obavljati postupovne radnje u stvarnom vremenu na tom mjestu.

Drugim riječima, sud može organizirati sudski postupak ili raspravu uz sudjelovanje na daljinu na način da se osoba tijekom saslušanja ne mora nalaziti na sudu.

5 Je li dopušteno snimanje saslušanja videokonferencijom i ako jest, postoji li oprema za to?

Da, dopušteno je snimati sudske rasprave. Snimanje se obavlja u skladu s postupkom predviđenim u članku 52. ili članku 42. Zakona o parničnom postupku. Primjenom tehnologije saslušanja na daljinu omogućuje se snimanje rasprava u skladu s člankom 52. Zakona.

6 Na kojem se jeziku treba održati saslušanje: (a) ako se zahtjevi podnose na temelju članaka od 12. do 14. Uredbe o izvođenju dokaza; i (b) ako se dokazi neposredno izvode u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza?

U skladu s člankom 32. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku sudski postupci vode se na estonskom jeziku. U skladu s člankom 32. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku zapisnici sa sudskih rasprava i ostali postupovni akti izrađuju se na estonskom jeziku. Ako je to potrebno radi točnog navođenja svjedočenja ili izjave, sud može svjedočenje ili izjavu koji su dani na stranom jeziku na sudskoj raspravi evidentirati u zapisnik na jeziku na kojem su dani zajedno s njihovim prijevodom na estonski jezik. Estonski Zakon o parničnom postupku ne sadržava posebne odredbe o jeziku svjedočenja ili davanja izjava na zahtjev suda druge države članice u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2020/1783 o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (preinaka).

7 Ako su potrebni usmeni prevoditelji, tko ih angažira i gdje bi se trebali nalaziti (a) ako se zahtjevi podnose u skladu s člancima od 12. do 14. Uredbe o izvođenju dokaza; i (b) ako se dokazi neposredno izvode u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza?

U skladu s člankom 34. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku, ako stranka u postupku ne vlada estonskim jezikom i nema zastupnika u postupku, sud na zahtjev te stranke ili na vlastitu inicijativu u postupak uključuje tumača, ako je to moguće. Tumača nije potrebno dovoditi ako sud i druge stranke razumiju izjave stranke u postupku. Ako sud ne može odmah dovesti tumača, donosi odluku da je stranka u postupku kojoj je potrebna pomoć tumača dužna u roku koji odredi sud pronaći tumača ili zastupnika koji vlada estonskim jezikom (članak 34. stavak 2. Zakona). Estonski Zakon o parničnom postupku ne sadržava posebne odredbe o mjestu na kojem se mora nalaziti tumač koji sudjeluje u izvođenju dokaza u skladu s Uredbom.

8 Koji se postupak primjenjuje na organiziranje saslušanja i obavješćivanje osobe koju se treba saslušati o vremenu i mjestu saslušanja (a) ako se zahtjevi podnose u skladu s člancima od 12. do 14. Uredbe o izvođenju dokaza; i (b) ako se dokazi neposredno izvode u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza? U oba slučaja, koliko se vremena ostavlja prilikom dogovaranja datuma saslušanja kako bi se na vrijeme obavijestilo dotičnu osobu?

U skladu s člankom 343. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku sud strankama u postupku i ostalim osobama koje treba pozvati na raspravu dostavlja sudske pozive kako bi ih obavijestio o vremenu i mjestu održavanja sudske rasprave. U skladu s člankom 343. stavkom 2. Zakona razdoblje od datuma dostave poziva do datuma održavanja sudske rasprave mora trajati najmanje deset dana. Razdoblje može biti i kraće ako su s time suglasne stranke u postupku.

9 Koji su troškovi povezani s uporabom videokonferencije i kako se podmiruju?

Troškovi podnošenja zahtjeva za izvođenje dokaza u skladu s Uredbom (EU) 2020/1783 navedeni su u njezinu članku 22. U skladu s člankom 15. stavkom 4. Zakona o parničnom postupku sud podnositelj zahtjeva ne pokriva troškove postupovne radnje. Sud koji obavlja postupovnu radnju obavješćuje sud koji je podnositelj zahtjeva o troškovima i ti se troškovi smatraju rashodima povezanim s predmetom spora. Troškovi izvođenja dokaza, kao troškovi ključni za postupak, plaćaju se u skladu s člankom 148. stavkom 1. Zakona, u kojem je navedeno da se, ako sud ne odluči drukčije, troškovi ključni za postupak plaćaju unaprijed u mjeri koju je odredio sud, a snosi ih stranka u postupku koja je podnijela zahtjev na koji se odnose troškovi. Ako zahtjev podnose obje stranke ili ako se svjedok ili vještak pozivaju ili se inspekcija provodi na inicijativu suda, stranke dijele troškove. Budući da su sudovi opremljeni opremom za videokonferencije, njihova upotreba ne bi trebala donositi troškove.

10 Kojim se zahtjevima, ako postoje, osigurava da je osoba koju neposredno saslušava sud koji upućuje zahtjev obaviještena o tome da je njezino sudjelovanje dobrovoljno?

Člankom 19. stavkom 2. Uredbe propisano je da se osobe mora obavijestiti da sud podnositelj zahtjeva može obavljati neposredno saslušanje isključivo na dobrovoljnoj osnovi.

11 Kojim se postupkom utvrđuje identitet osobe koju se treba saslušati?

U skladu s člankom 347. stavkom 2. točkom 1. Zakona o parničnom postupku sud na početku sudske rasprave utvrđuje koje su od pozvanih osoba nazočne na raspravi te provjerava njihov identitet. Zakonom nije predviđen posebni postupak za provjeru identiteta na sudskoj raspravi. Sud je dužan provjeriti identitet pozvanih osoba. U tu svrhu on provjerava, na primjer, osobnu ispravu pozvane osobe na kojoj se nalazi njezina slika. Identitet osobe koja sudjeluje putem videokonferencije može se, na primjer, utvrditi na temelju preslike dokumenta koja je unaprijed dostavljena sudu.

12 Kakvi se zahtjevi primjenjuju na davanje prisege i koje podatke treba poslati sud koji upućuje zahtjev ako je potrebna prisega tijekom neposrednog izvođenja dokaza u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza?

U skladu s člankom 269. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku stranka u postupku dužna je dati sljedeću prisegu prije svjedočenja:

„Ja, (ime), časno i svjesno prisežem da ću iznijeti cijelu istinu o predmetu te da neću ništa prikriti, dodati ili izmijeniti.“ Sudionik u postupku daje prisegu usmeno i potpisuje tekst prisege.

U skladu s člankom 36. stavkom 1. Zakona osoba koja ne vlada estonskim jezikom mora dati prisegu na jeziku kojim dobro vlada. U skladu s člankom 36. stavkom 2. potpisuje se tekst prisege na estonskom jeziku, koji se neposredno prevodi osobi prije nego što ga ona potpiše.

U članku 262. stavku 1. drugoj rečenici Zakona predviđeno je da sud mora, prije svjedočenja, svjedocima objasniti da su dužni govoriti istinu te ih upoznati sa sadržajem članaka od 256. do 259. Zakona. U skladu s člankom 303. stavkom 5. Zakona odredbe koje se odnose na saslušanje svjedoka primjenjuju se i na saslušanje vještaka. Vještak koji nije forenzički stručnjak ili je registrirani privatni vještak prije davanja stručnog mišljenja dobiva upozorenje da ne smije svjesno iznositi netočno stručno mišljenje te to potvrđuje potpisivanjem zapisnika s rasprave ili teksta upozorenja. Potpisano upozorenje dostavlja se sudu zajedno sa stručnim mišljenjem.

13 Na koji se način osigurava da na mjestu gdje se održava videokonferencija postoji osoba za kontakt koju može kontaktirati sud koji upućuje zahtjev i osoba koja je dostupna na dan saslušanja i koja može upravljati opremom za videokonferenciju te otkloniti moguće tehničke poteškoće?

U skladu s člankom 350. stavkom 3. Zakona o parničnom postupku na sudskoj raspravi koja je organizirana kao sudski postupak ili rasprava uz sudjelovanje na daljinu mora biti zajamčeno pravo svake stranke u postupku na podnošenje podnesaka i zahtjeva te na iznošenje stava o podnescima i zahtjevima drugih stranaka u postupku te moraju biti zadovoljeni svi ostali uvjeti sudske rasprave na tehnički siguran način tijekom prijenosa u stvarnom vremenu slike i zvuka stranke koja se ne nalazi u zgradi suda prema sudu i obrnuto.

Svaki sud ima zaposlenika Centra za upisnike i informacijske sustave koji je zaposlen kao interni stručnjak za IT i koji osigurava funkcioniranje opreme za videokonferenciju i rješava sve tehničke probleme.

14 Traže li se ikakvi dodatni podaci od suda koji upućuje zahtjev i, ako da, koji?

Potrebne informacije navedene su na obrascu zahtjeva. Sve dodatne informacije ovise o posebnim okolnostima svakog sudskog predmeta.

U skladu s člankom 32. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku sudski postupci vode se na estonskom jeziku. U skladu s člankom 32. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku zapisnici sa sudskih rasprava i ostali postupovni akti izrađuju se na estonskom jeziku. Ako je to potrebno radi točnog navođenja svjedočenja ili izjave, sud može svjedočenje ili izjavu koji su dani na stranom jeziku na sudskoj raspravi evidentirati u zapisnik na jeziku na kojem su dani zajedno s njihovim prijevodom na estonski jezik. Estonski Zakon o parničnom postupku ne sadržava posebne odredbe, u skladu s Uredbom (EU) 2020/1783 Europskog parlamenta i Vijeća o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (preinaka), o jeziku svjedočenja ili davanja izjava.

■ Posljednji put ažurirano: 28/10/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.